

काले प्रलयकाले पौलस्त्याराक्षसाः ॥ २३ ॥ २४ ॥ उपगम्याब्रवीदित्युक्तं तस्य विवरणं ॥ तमिति ॥ प्रदर्शयित्वा स्वकं वैहृष्यमितिशेषः ॥ भयं राक्षसवधेन रामजं लोभ
 स्तत्सौंदर्यात्तद्विषयस्ताभ्यां मोहिता अभीतंयथाभवति तथा सर्वलोकेषु चरति तच्छीला ॥ २५ ॥ इतिरामाभि० श्री० रा० ति० वा० आ० आर० द्वात्रिंशः सर्गः ॥
 ॥ २२ ॥ ॥ ॥ ततइति ॥ १ ॥ कामभोगेषु प्रमत्तः अतिशयप्रसक्तः निरंकुशः सन्बोद्धव्यं नावबुध्यसइत्यन्वयः ॥ २ ॥ हेयोपादेयराजगुणानाह रावणस्य गुणहीनत्वं
 आसनेसूपविष्टंतकालेकालमिवोद्यतं ॥ राक्षसेंद्रमहाभागंपौलस्त्यकुलनंदनं ॥ २३ ॥ उपगम्याब्रवीद्वाक्यंराक्षसीभयविक्कला ॥ रा
 वणंशत्रुहंतारंमंत्रिभिःपरिवारितं ॥ २४ ॥ तमब्रवीद्दीप्तविशाललोचनंप्रदर्शयित्वाभयलोभमोहिता ॥ सुदारुणंवाक्यमभीतचारिणी
 महात्मनाशूर्पणखाविरूपिता ॥ २५ ॥ इत्यार्षे श्रीम० वा० आर० द्वात्रिंशः सर्गः ॥ ३२ ॥ ॥ ॥ ततःशूर्पणखादीप्तारावणंलोक
 रावणं ॥ अमात्यमध्येसंकुद्धापरुषंवाक्यमब्रवीत् ॥ १ ॥ प्रमत्तःकामभोगेषुस्वैरवृत्तोनिरंकुशः ॥ समुत्पन्नंभयंघोरंबोद्धव्यंनावबुध्य
 से ॥ २ ॥ सक्तंग्राम्येषुभोगेषुकामवृत्तंमहीपतिं ॥ लुब्धंनबहुमन्यंतेश्मशानाग्निमिवप्रजाः ॥ ३ ॥ स्वयंकार्याणियःकालेनानुतिष्ठतिपा
 र्थिवः ॥ सतुवैसहराज्येनतैश्चकार्यैर्विनश्यति ॥ ४ ॥ अयुक्तचारंदुर्दर्शमस्वाधीनंनराधिपं ॥ वर्जयंतिनरादूरान्नदीपंकमिवद्विपाः ॥
 ॥ ५ ॥ येनरक्षंतिविषयमस्वाधीनंनराधिपाः ॥ तेनवद्व्याप्रकाशंतेगिरयःसागरेयथा ॥ ६ ॥ आत्मवद्विर्विगृह्यत्वंदेवगंधर्वदानवैः ॥
 अयुक्तचारश्चपलःकथंराजाभविष्यसि ॥ ७ ॥ त्वंतुवालस्वभावश्चबुद्धिहीनश्चराक्षसः ॥ ज्ञातव्यंतंनजानीषेकथंराजाभविष्यसि ॥ ८ ॥

वक्तुं सक्तमिति ॥ ग्राम्यभोगः स्त्रियादिभोगः तदेवाह ॥ कामवृत्तमिति ॥ कामचेष्टापरं लुब्धं भोगलोलुपं ॥ श्मशानाग्निमिव अस्पृश्यत्वेन सादृश्यं ॥ ३ ॥ तैः कार्यैरनुष्ठि
 तैः ॥ ४ ॥ अयुक्तचारमनियोजितचारं दुर्दर्शमुचिते काले प्रजाम्योदर्शनदानरहितं ॥ अस्वाधीनं स्त्रियादिपरतंत्रं ॥ ५ ॥ विषयं देशं अस्वाधीनं स्वभिन्नाधीनं पूर्वं स्वाधीनं देशं पश्चा
 त्परायत्तं ये नरक्षंति स्वाधीनीकरणेनेतिशेषः ॥ ते नप्रकाशंते सागरे मग्नागिरयइव ॥ ६ ॥ आत्मवद्विर्वशीकृतांतर्बहिरिन्द्रियैः विगृह्य विरुध्य ॥ ७ ॥ ८ ॥